

'गतिमान शिक्षणातून समाज परिवर्तन'

डॉ. पतंगराव कदम

एम.ए., एल्.एल्.बी., पीएच्.डी.

संस्थापक : अध्यक्ष, भारती विद्यापीठ पुणे.

कुलपती, भारती विद्यापीठ अभिमत विश्वविद्यालय

भारती विद्यापीठाचे

मातोश्री बयाबाई श्रीपतराव कदम महाविद्यालय, कडेगांव

(जिल्हा - सांगली)

कला, विज्ञान व वाणिज्य

राष्ट्रीय स्तरावर महाविद्यालयाचा क्र. ९९, राज्य स्तरावर १० वा व शिवाजी विद्यापीठात २ रा

राष्ट्रीय मूल्यांकन व अधिस्विकृती (नॅकचा) 'अ' दर्जा प्राप्त,

एन्.एस्.एस्. चे राज्य व राष्ट्रीय प्रथम पारितोषिक विजेते महाविद्यालय

माहितीपत्रक : २०२६-२०२७

वरिष्ठ महाविद्यालय

मातोश्री बयाबाई श्रीपतराव कदम
महाविद्यालय, कडेगांव

राष्ट्रीय मूल्यांकन एवं प्रत्यायन परिषद

विश्वविद्यालय अनुदान आयोग का स्वायत्त संस्थान

NATIONAL ASSESSMENT AND ACCREDITATION COUNCIL

An Autonomous Institution of the University Grants Commission

Certificate of Accreditation

*The Executive Committee of the
National Assessment and Accreditation Council
is pleased to declare*

Bharati Vidyapeeth's

Matoshri Bayabai Shripatrao Kadam

Kanya Mahavidyalaya, Kadegaon

Vita-Karad Road, Tal. Kadegaon, Dist. Sangli,

affiliated to Shivaji University, Maharashtra as

Accredited

with CGPA of 3.19 on four point scale

at A grade

valid up to May 01, 2029

Date : May 02, 2024

Director

माहिती पत्रक : २०२६-२७

‘गतिमान् शिक्षणात् न समाज परिवर्तन’

डॉ. पतंगराव कदम

एम.ए., एलएल.बी., पीएच.डी.

संस्थापक-कुलपती, भारती विद्यापीठ व
भारती विद्यापीठ (अभिमत विश्वविद्यालय), पुणे

मातोश्री बयाबाई श्रीपतराव कदम
महाविद्यालय, कडेगांव

(जि. सांगली)

कला, विज्ञान आणि वाणिज्य

(शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर संलग्न)

स्थापना : १७ जुलै १९९०

वरिष्ठ महाविद्यालय

माहिती पत्रक : २०२६-२०२७

प्राचार्य

डॉ. डी.जी.कणसे

फोन ऑफीस : (०२३४७) २४२२१८ फॅक्स : (०२३४७) २४२९९९

ई-मेल : bvmbksk@yahoo.com, mbskkm@bharativedyapeeth.edu

वेब : <http://bvmbkskkmkadegaon.edu.in>

भारती विद्यापीठ गीत

सहकार्याचे सत्कार्याचे प्रतीक येथे आहे,
या देशाचे विद्याभूषण ज्ञानपीठ आहे.

भारती विद्यापीठ आहे.

सुजलाम् सुफलाम् मळे बहरले कीर्ती सुगंधाचे
उजाड माळावरी उजळले दीप संपदांचे,
संगमरवरी उभे शिल्प हे स्वप्न आभाळाचे,
ज्ञानदान अन् पुण्याईचे पावन मंदिर आहे.

भारती विद्यापीठ आहे.

वादळातुनी झेप घेतली ध्येय पतंगाने,
तुफानाशी झुंज घेतली कुणी आनंदाने,
यशवंताचे यशोगीत हे मूर्तिमंत गाणे,
निर्धाराची निश्चल निष्ठा त्याग मागते आहे.

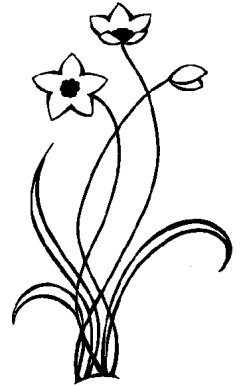
भारती विद्यापीठ आहे.

सह्यगिरीची पर्वतराजी सभोवती सुंदर,
दीन-दुबळ्याची वाट वळावी असेच आपुले घर,
नंदनवन हे फुलामुलांचे सेवेला तत्पर,
मानवतेची निर्मळ गंगा इथे वाहते आहे.

भारती विद्यापीठ आहे.

छत्रपतींच्या, कर्मविरांच्या कार्याची प्रेरणा,
आम्हास देई शक्ती फुल्यांच्या मनातली कल्पना,
सुमंगलाची, विज्ञानाची आम्ही करू प्रार्थना,
येणारा प्रत्येक क्षण हा आमुच्यासाठी आहे.

भारती विद्यापीठ आहे.

कवी : श्री. म. भा. चव्हाण

भारती विद्यापीठाविषयी थोडेसे...

मा. डॉ. पतंगराव कदम साहेब यांनी भारती विद्यापीठाची स्थापना १० मे १९६४ रोजी केली. भारताच्या विशेषतः महाराष्ट्राच्या शैक्षणिक, सामाजिक, सांस्कृतिक आणि आर्थिक क्षेत्रात परिवर्तन आणि वैचारिक जागृती घडवून आणण्याच्या ध्येयाने हे विद्यापीठ स्थापन झाले. आजच्या युगात महाराष्ट्राच्या ग्रामीण आणि शहरी भागातील युवक/युवती सर्वांधाने जागतिक स्पर्धेत टिकून रहाव्या म्हणून त्यांच्या सर्वांगीण प्रगतीवर या संस्थेने भर दिला आहे. २१ व्या शतकाची आव्हाने समर्थपणे पेलण्यासाठी योग्य अशा व्यक्तिमत्त्वाची जडणघडण नियोजनपूर्वक व्हावी, हे ध्येय डोळ्यासमोर ठेवून भारती विद्यापीठ कार्यरत आहे.

या विद्यापीठाच्या जनकाचे नाव आहे, डॉ. पतंगराव कदम. यांनी अत्यंत प्रतिकूल परिस्थितीत एक स्वप्न पाहून दुर्दम्य इच्छाशक्तीच्या जोरावर त्यांनी शिक्षणाची पंढरी समजल्या जाणाऱ्या पुण्यात भारती विद्यापीठाची स्थापना केली. केवळ शैक्षणिक नव्हे तर अर्थकारण, समाजकारण, सहकार आणि राजकारण अशा सर्व क्षेत्रात आपल्या कार्याचा ठसा उमटवणाऱ्या डॉ. पतंगराव कदम साहेबांचा कडेगाव-पलूस चे आमदार व महाराष्ट्र राज्याचे ज्येष्ठ मंत्री आणि भारती विद्यापीठ विश्वविद्यालयाचे तहहयात कुलपती असा गौरव आम्हांला निश्चितच भूषणावह वाटतो.

भारती विद्यापीठाने गेल्या ६० वर्षांमध्ये शैक्षणिक क्षेत्रात विशेषता उच्च शिक्षण आणि व्यावसायिक शिक्षणात आश्चर्यकारक प्रगती केली आहे. आज भारती विद्यापीठ पूर्व प्राथमिक शाळा पासून पदव्युत्तर संस्था आणि पूर्ण व्यावसायिक विद्यापीठ अशा विविध प्रकारच्या १८० हून अधिक शैक्षणिक युनिट्स चालवत आहे. भारती विद्यापीठाचे मुख्य कार्यालय पुणे येथे आहे तर भारती विद्यापीठाची मुंबई, सोलापूर, कोल्हापूर, कराड, सातारा, पाचगणी, नवी दिल्ली या ठिकाणीही शैक्षणिक संकुले आहेत. भारती विद्यापीठ ही कदाचित महाराष्ट्रातील एकमेव संस्था आहे ज्याचा परिसर भारताच्या राजधानीत नवी दिल्ली येथे आहे. केवळ शहरी भागातच भारती विद्यापीठाने संस्था सुरू केल्या आहेत असे नाही. येथील शाळा आणि महाविद्यालय ग्रामीण भागात आणि अगदी दुर्गम आदिवासी आणि महाराष्ट्राच्या किनारपट्टीच्या भागातही आहेत.

अवघ्या काही दशकांच्या वाटचालीत भारती विद्यापीठाने शिशुविहार ते पदव्युत्तर शिक्षणापर्यंतच्या बहुतेक सर्व शिक्षण शाखांचे दर्जेदार शिक्षणाचे दालन विद्यार्थ्यांकरिता खुले केले आहे. अल्पावधितच संस्थेने वैद्यकीय, अभियांत्रिकी, स्थापत्यशास्त्र, दंतचिकित्सा, आयुर्वेद, होमिओपॅथी, हॉटेल मॅनेजमेंट अँड केटरिंग टेक्नॉलॉजी, पर्यावरण शास्त्रे, वृत्तपत्र विद्या, औषध निर्माणशास्त्र, नर्सिंग, व्यवस्थापन, विधी, शारीरिक शिक्षण शास्त्र, सामाजिक अध्ययन, कृषी, पॉलीटेक्नीक्स, पदव्युत्तर संशोधन केंद्रे आणि कला, विज्ञान व वाणिज्य महाविद्यालये असे पदवी पूर्व, पदवी व पदव्युत्तर अभ्यासक्रम सुरू केले आहेत.

महाविद्यालयाविषयी ...

VISION

Social Transformation through Dynamic Education

MISSION

To create awareness for higher education among the girls from the rural area, help them to be educated, self-reliant to uplift their standard of living and contribute actively to bring about the social transformation.

Objectives

- To provide the academic and infra-structural facilities to the girls from rural area.
- To develop academic, sports and cultural excellence among the students.
- To motivate the students to develop personalities on the basis of their attitude.
- To inculcate the dignity for labor & create social awareness among the students.
- To bridge the rural & urban cultures and work for national integration.

भारती विद्यापीठाच्या रौप्य महोत्सवी वर्षात मा.डॉ.पतंगराव कदम यांनी स्त्रियांच्या उच्च शिक्षणाकडे विशेष लक्ष देण्याचे ठरविले आणि कडेगांव येथे १७ जुलै १९९० रोजी वरिष्ठ कन्या महाविद्यालय सुरु केले. सन १९९३ साली मुलींची पहिली बॅच पदवीधर होवून बाहेर पडली. १९९५ नंतर सुरु झालेली महाविद्यालयाच्या प्रगतीची घोडदौड आजतागायत सुरुच आहे नव्हे तर ती दिवसेंदिवस उंचावतच आहे. महाविद्यालयाने शिवाजी विद्यापीठाच्या अंतर्गत एक उपक्रमशील महाविद्यालय म्हणून स्वतःचे अस्तित्व निर्माण केले आहे. विद्यापीठाचे अनेक युवामहोत्सव, क्रीडास्पर्धा, चर्चासत्रे, पारिषदा राज्य आणि राष्ट्रीय पातळीवर महाविद्यालयाने यशस्वीरीत्या आयोजित केलेले आहेत. महाविद्यालयाच्या अनेक विद्यार्थीनी शिवाजी विद्यापीठाच्या सर्वच क्षेत्रात आणि विद्यापीठाच्या बाहेरही अनेक पारितोषिकांच्या मानकरी ठरलेल्या आहेत. अनेक विद्यार्थीनीनी महाराष्ट्राचे प्रतिनिधीत्व परदेशात जावून ही केलेले आहे. महाविद्यालयाच्या अनेक विद्यार्थीनी उच्च पदावर कार्यरत आहेत. अनेक विद्यार्थीनी दुबई, अमेरिका, सिंगापूर, कॅनडा, लंडन येथे स्थायिक झालेल्या आहेत. 'विद्यार्थीनीच्या या वाढलेल्या दर्जामुळे कडेगांव परिसरातील सर्व समाजाचे राहणीमानही नक्कीच उंचावलेले आहे व त्यांच्या विचाराचे परिवर्तनही झालेले आहे हे नक्की. आदरणीय डॉ.पतंगराव कदम साहेबांनी भारती विद्यापीठाचे ब्रीदवाक्य 'गतिमान

शिक्षणातून समाजपरिवर्तन' असे मानले आहे. या वाक्याचा खरा अर्थ साकार झालेला पाहावयाचा असेल तर कडेगांवचे मातोश्री बयाबाई श्रीपतराव कदम कन्या महाविद्यालय हे एक आदर्श मॉडेल ठरेल.

सन २००० साली महाविद्यालय स्वतःच्या नव्या इमारतीत स्थलांतरीत झाले. त्यांचवेळी कन्या महाविद्यालयाला आदरणीय साहेबांनी आपल्या आईचे नांव दिले व मातोश्री बयाबाई श्रीपतराव कदम कन्या महाविद्यालय म्हणून हे महाविद्यालय ओळखले जावू लागले. विद्यार्थीनींचा सर्वार्थाने विकास होण्याच्या दृष्टीने महाविद्यालयात सर्व सोयीसुविधा उपलब्ध आहेत. महाविद्यालयाच्या सुसज्ज इमारती, क्रीडांगण, समृद्ध ग्रंथालय, अभ्यासिका, प्रयोगशाळा, प्राध्यापक, कर्मचारी ही सारी यंत्रणा विद्यार्थीनींच्या विकासासाठी उपलब्ध आहेत.

महाविद्यालयाचे आजपर्यंत चार वेळा नॅक मूल्यांकन झाले असून यामध्ये महाविद्यालयाला सलग तीन वेळा 'अ' दर्जा प्राप्त झालेला आहे. याशिवाय एनआयआरएफ या राष्ट्रीय मूल्यांकनात राष्ट्रीय क्रमवारीत सन २०१७ साली महाविद्यालयाला देशामध्ये ९९ वा क्रमांक प्राप्त झाला आहे. तसेच महाविद्यालयाच्या राष्ट्रीय सेवा योजनेलाही देशपातळीवरचा पुरस्कार सन २००२ साली प्राप्त झाला आहे. या महाविद्यालयाची ओळख स्त्रीला माणूस बनविणारे महाविद्यालय अशीच करून द्यावी लागेल.

जिजामाता कन्या वसतिगृह, कडेगाव

भारती विद्यापीठाने सुमारे दोन कोटी रुपये खर्च करून विद्यार्थिनींसाठी महाविद्यालयाच्या परिसरात अद्ययावत वसतिगृहे उपलब्ध करून दिली आहेत. यात ५०० मुलींच्या राहण्याची व जेवण्याची सोय करून दिलेली आहे. महाविद्यालयात कला, विज्ञान व वाणिज्य शाखेत प्रवेश घेणाऱ्या बाहेरगावच्या विद्यार्थिनींसाठी ही सोय उपलब्ध आहे. वसतिगृहासाठी खास क्रीडांगण व विविध खेळांचे सर्व साहित्य उपलब्ध करून दिलेले आहे. वसतिगृहात प्रवेश घेण्यासाठी स्वतंत्र अर्ज देणे आवश्यक आहे. वसतिगृहाच्या कार्यालयामध्ये वसतिगृहाचे माहितीपत्रक व प्रवेश अर्ज मिळतील. माहितीपत्रकात फी, नियम इ. सविस्तर माहिती दिलेली आहे.

शिस्तप्रिय व्यवस्थापन, सर्व मुलभूत गरजांची परिपूर्ती, उत्तम आहार, व्यक्तिगत लक्ष आणि सुरक्षितता या बाबतीत संस्था सदैव सतर्कतेने लक्ष पुरवित आहे. यामुळेच आम्ही पालकांच्या विश्वासास पात्र ठरलो आहोत. यांचबरोबर विवाहित मुलींनाही वसतिगृहात राहून शिक्षण पूर्ण करण्यास परवानगी देणा-या पालकांची संख्या दिवसेंदिवस वाढत आहे. ग्रामीण भागातील पालकांमध्ये वाढत असणा-या शैक्षणिक गरजेच्या जाणिवेत होणारा आमूलाग्र बदल आम्हांस निश्चित अभिमानास्पद आहे. जिजामाता वसतिगृहामध्ये राहणाऱ्या मुलींना महाविद्यालयामध्ये जाण्यासाठी प्रमुख रस्ता ओलांडून जावे लागते त्यासाठी सुरक्षिततेचा उपाय म्हणून भारती विद्यापीठाने स्काय वॉक ची सोय केली आहे.

विद्यार्थिनींना अवाहन

या महाविद्यालयात शिवाजी विद्यापीठाशी संलग्न बी.ए., बी.एस्सी. व बी.कॉम. हे पदवी आणि एम.ए. मराठी व एम.एस्सी. वनस्पतीशास्त्र हे पदव्युत्तर अभ्यासक्रम शिकविले जातात. तसेच शिवाजी

विद्यापीठाच्या अजिवन, अध्ययन व विस्तार विभागांतर्गत महाविद्यालयाच्या प्रत्येक विभागामध्ये स्कील डेव्हलपमेंट कोर्सेस व व्हॅल्यु अॅडेड कोर्सेस घेतले जातात. ग्रामीण भागात अत्यल्प खर्चात पदवीधर होण्याची संधी भारती विद्यापीठामुळे तुम्हांला लाभलेली आहे. संख्यात्मक व गुणात्मक वाढ साधून शैक्षणिक दर्जा व उज्वल परंपरा निर्माण करावी यासाठी हे महाविद्यालय प्रयत्नशील आहे. म्हणून याच कॉलेजमध्ये प्रवेश घ्या व यशाची खात्री बाळगावी. त्याचबरोबर सर्वांगीण विकासासाठी विविध उपक्रमांत सहभागी व्हावे.

हे माहितीपत्रक म्हणजे तुमचा मागदर्शक आहे. प्रवेश, अभ्यासक्रम, सोयी सवलती, विविध उपक्रम व नियम याबाबत आवश्यक ती माहिती यामध्ये सापडेलच. नवागतांना हळूहळू महाविद्यालयाच्या इतर बाबींचा परिचय होत जाईल. प्रथम प्रवेशासाठी अर्जासोबत आवश्यक त्या सर्व कागदपत्रांची वेळीच पूर्तता करा.

वर्गामध्ये विषय निवडीबाबत विशेष मार्गदर्शन दिले जाईल. जरूर वाटली तर अनुभवी प्राध्यापकांचा सल्ला घ्या. आपल्या करिअरच्या दृष्टीने विषय निवडा.

दैनंदिन सखोल अभ्यासाने आपले स्वतःचे वर्कबुक तयार करा त्यासाठी आपल्या फायलीमध्ये प्रथम विषयावार पेपराचा अभ्यासक्रम व संदर्भासाठी पूर्वीच्या परीक्षांच्या प्रश्नपत्रिका मिळवा. वर्गातील तासांना नियमित उपस्थित रहा. व्याख्यानांच्या मुख्य मुद्यांची काळजीपूर्वक नोंद घ्या. संदर्भासाठी ग्रंथालयाशी संपर्क साधा. नंतर पुस्तकांच्या सहाय्याने शिकविलेल्या घटकाबद्दल जास्तीत जास्त माहिती गोळा करा. मुद्येसुद संकलित टिपणे संपादित करा. नंतर प्राध्यापकांकडून ती तपासून घ्या. अशा प्रकारे तयार केलेले आदर्श वर्कबुक तुम्हाला परीक्षेतील यशासाठी निश्चितच उपयोगी पडेल.

महाविद्यालयातील सुविधांचा तुमच्या शिक्षणासाठी पुरेपूर फायदा करून घ्या. महाविद्यालयातील साहित्याची मोडतोड करू नका. सदैव विधायक दृष्टीकोन ठेवून रचनात्मक कार्य करण्याचा प्रयत्न करा. महाविद्यालय आपले आहे ही भावना सदैव जोपासा. महाविद्यालयाची शान तुमचा अभिमान आहे

विविध विभागांच्या अनेकविध कार्यक्रमांमध्ये सहभागी होवून तुमच्या व्यक्तिमत्त्वाचा विकास साधा. त्यासाठी दैनंदिन शिस्त पाळा. कॉलेजमधील वातावरण उत्साही ठेवा. विविध खेळांची सोय आहे. त्यामध्ये प्रयत्नपूर्वक प्राविण्य प्राप्त करा. वक्तृत्व, वादविवाद, कथाकथन, कविता वाचन, गायन – वादन, नृत्य व नाटय, निबंधलेखन, चित्रकला, रांगोळी, भिंतीपत्रक व अविष्कार संशोधन स्पर्धा असे कितीतरी उपक्रम आहेत. तेथे विविध प्रकारचे अल्पमुदतीचे अभ्यासपूरक वा व्यक्तिमत्व विकासाचे अभ्यासक्रम घेतले जातात. आवडीनुसार त्यात सहभागी व्हा. सराव करा. स्पर्धामध्ये यशस्वी क्रमांकाची नोंद करा. अनुभवाच्या अभिव्यक्तीला फार महत्व आहे. त्यातूनच नेतृत्व गुणांना चालना मिळणार आहे.

आधुनिक ज्ञान तुम्हांला खेडोपाडी निरक्षरांपर्यंत पोहोचवायचे आहे. अनेक सामाजिक समस्यांचे तुम्हांला आव्हान आहे. निरक्षरता, अंधश्रद्धा, हुंडापध्दती, अनारोग्य व पर्यावरण प्रदूषण याविरुद्ध तुम्हाला लढा द्यायचा आहे. त्यासाठी राष्ट्रीय सेवा योजना, विवेकवाहिनी, कमवा व शिका योजना इ.मध्ये सहभागी व्हा. समाजसेवेच्या भावनेतून समाजऋणातून अंशतः उतराई होण्यासाठी प्रयत्न करा. नुसतं पदवीचं प्रमाणपत्र मिळविण्यापेक्षा ख-या अर्थाने ज्ञानार्जन करून, व्यवहार उपयोगी कौशल्ये संपादन करून जीवनात यशस्वी व्हा. जीवन समृद्ध व संपन्न करा.

❖ अभ्यासक्रम (वरिष्ठ विभाग) ❖

❖ पदवी अभ्यासक्रम ❖

● प्रथम वर्ष कला (B.A.Part I) सत्र १ व २

(NEP - 2020)

Course I	Course II	Course III	OE	VSC/SEC	AEC/IKS/VEC	CC/CEP
English	History	Geography				
Hindi	Economics	Sociology				
Marathi						
One Subject from each Course Group						
Total 3 course/ Subjects						

● द्वितीय वर्ष कला (B.A.Part II) सत्र ३ व ४

(NEP - 2020)

Major	Elective	Minor	OE	VSC/SEC	AEC/IKS/VEC	CC/CEP
English	--	Geography				
Marathi	--	Sociology				
Hindi	--					
History	--					
Economics	--					
Any One subject from Major group (Two Papers)and one from minor group						

● तृतीय वर्ष कला (B. A. Part III) सत्र ५ व ६

Major Subjects : - English, Marathi, Hindi, History, Economics

B A II मध्ये जो Major विषय होता तोच विषय B A III मध्ये Major विषय राहिल.

Minor Subjects : English, Marathi, Hindi, History, Economics

वरील Minor विषयातील एक विषय निवडावा लागेल.

BA III मध्ये Semester V साठी २२ आणि Semester VI साठी २२ असे एकूण ४४ Credits आहेत. त्याची रचना खालीलप्रमाणे

Semester	Course 1	Course 2	Course 3	OE	FP/OJT
Semester V	Major VII (4) Major VIII (4) Major IX (2)	Major Elective I -(4)	Minor – III (4)	OE (2)	Field Project (FP) – (2)
Semester VI	Major X (4) Major XI (4) Major XII (2)	Major Elective II - (4)	Minor – IV (4)	---	On Job Training (OJT) – (4)

SHIVAJI UNIVERSITY, KOLHAPUR
NEP-2020 (2.0): Credit Framework for UG (BA) Programmes under Faculty of HUMANITIES

SEM (Level)	COURSES			OE	VSC/SEC	AEC/VEC/ IKS	OJT/FP/CEP/ CC/RP	Total Credits	Degree/Cum. Cr. MEME
	Course-1	Course-2	Course-3						
SEM I (4.5)	DSC-I (4)	DSC-I (4)	DSC-I (4)	OE-1 (2)	SEC-1 (2)	AEC - ENG - I (2) IKS Generic (2)	CC (2)	22	UG Certificates 44
SEM II (4.5)	DSC-II (4)	DSC-II (4)	DSC-II (4)	OE-2 (2)	SEC-II (2)	AEC - ENG - II (2) VEC - DEC (2)	CEP (2)	22	
Credits	4+4=8	4+4=8	4+4=8	2+2=4	2+2=4	4+4=8	2+2=4	44	Exit Option: 4 credit Skill/NSQF/Internship
	MAJOR								
	MAJOR								
SEM III (5.0)	MAJOR-III (4) MAJOR-IV (4)	ELECTIVE	MINOR (4)	OE-3 (2)	VSC-I (2) SEC-III (02)	AEC - ENG - III (2) IKS Specific (2)	-	22	UG Diploma 88
SEM IV (5.0)	MAJOR-V (4) MAJOR-VI (4)	-	MINOR (4)	OE-4 (2)	VSC-II (2) SEC-IV (02)	AEC - ENG - IV (2) VEC - EVS (2)	-	22	
Credits	8+8=16		4+4=8	2+2=4	4+4=8	4+4=8	-	44	Exit Option: 4 credit Skill/NSQF/Internship
	MAJOR								
SEM V (5.5)	MAJOR-VII (4) MAJOR-VIII (4) MAJOR-IX (2)	MAJOR-EL-1 (4)	MINOR (4)	OE-5 (2)	-	-	FP - (02)	22	UG Degree 132
SEM VI (5.5)	MAJOR-X (4) MAJOR-XI (4) MAJOR-XII (2)	MAJOR-EL-II (4)	MINOR (4)	-	-	-	OJT - (04)	22	
Credits	10+10=20	4+4=08	4+4=08	2+0=2	-	-	2+4=6	44	
Total	8+16+20+8+8			4+4+2	4+8	8+8	4+6		
Credits	60		24	10	12	16	10	132	

SEM VII (6.0)	MAJOR -XIII	(4)	MAJOR -EI-3 (4)	RM-I (4)	-	-	-	-	22	Four Year UG Honours Degree 176
	MAJOR -XIV	(4)								
	MAJOR -XV	(4)								
SEM VIII (6.0)	MAJOR -XVI	(2)	MAJOR -EI-4 (4)	-	-	-	-	OJT (04)	22	
	MAJOR -XVII	(4)								
	MAJOR -XVIII	(4)								
Credits	MAJOR -XIX	(4)	4+4=08	4+0=4	-	-	-	0+4=4	44	
	MAJOR -XX	(2)								
	14+14=28									
Total Credits	60+28+8		28	10	12	16	14	176		
SEM VII (6.0)	MAJOR -XXI	(4)	MAJOR -EI-3 (4)	RM-I (4)	-	-	-	RP-(4)	22	Four Year UG Honours With Research Degree 176
	MAJOR -XXII	(4)								
	MAJOR -XXIII	(2)								
SEM VIII (6.0)	MAJOR -XXIV	(4)	MAJOR -EI-4 (4)	-	-	-	-	RP-(8)	22	
	MAJOR -XXV	(4)								
	MAJOR -XXVI	(2)								
Credits	10+10=20		4+4=08	4+0=04	-	-	-	4+8=12	44	
	60+20+8									
	Total Credits	88	28	10	12	16	22	176		

Note:

- University may decide to offer maximum of three subjects (Courses) in the first year. The student may select one subject out of combination of three subjects
- Courses, (which a student has chosen in the first year) as a MAJOR subject (Course) and one subject (Course) as MINOR Subject in the second year.
- Thereby it is inferred that the remaining third subject (Course) shall stand discontinued.
- **DSC:** Discipline Specific Course
- **MAJOR:** Mandatory / Elective
- **MINOR:** Course may be from different disciplines of same faculty of DSC Major
- **OE (Open Elective):** Elective courses/Open Elective to be chosen compulsorily from faculty other than that of the Major.
- **VSC/ SEC:** Vocational Skill Courses (MAJOR related)/ Skill Enhancement Courses
- **AEC/ VEC / IKS:** Ability Enhancement Courses (English, Modern Indian Language)/Value Education Courses (Sem. II - Democracy, Elections & Indian Constitution, (DEC) Sem. IV – Environmental Studies (EVS)/ Indian Knowledge System (Generic & Specific))
- **OJT/FP/PP/CEP/CC:** On-Job Training (Internship/Apprenticeship) / Field Project (Major related)/ Research Projects (Major related) Community Engagement
- (Major related)/ Co-Curricular courses(CC) such as Health & Wellness, Yoga Education, Sport, and Fitness, Cultural activities, NSS/NCC and Fine/applied/visual/performing Arts / Vivek Vahini etc.

● प्रथम वर्ष विज्ञान (B.Sc. Part I)

सत्र १ व २ (NEP - 2020)

Course /Subjects			OE	VSC/SEC	AEC/IKS/VEC	CC/CEP
Physics	Chemistry	Botany				
Microbiology	Zoology	Mathematics				
Select any three courses/subjects from the above subjects						

● द्वितीय वर्ष विज्ञान (B.Sc. Part II)

सत्र ३ व ४

B Sc II Sem III and IV - NEP 2020

Major	Minor	OE	VSC/SEC	AEC/IKS/VEC	CC/CEP
Physics	Physics				
Chemistry	Chemistry				
Botany	Botany				
Microbiology	Microbiology				
	Zoology				
	Mathematics				
Any one from Major Electives and one from Minor Electives					

● तृतीय वर्ष विज्ञान (B.Sc. Part III)

सत्र ५ व ६

Major Subjects - Physics, Chemistry, Botany, Microbiology

B. Sc. II मध्ये जो Major विषय होता तोच विषय B. Sc. III मध्ये Major विषय राहिल.

B. Sc. III मध्ये Semester V साठी २२ आणि Semester VI साठी २२ असे एकूण ४४ Credits आहेत. त्याची रचना खालीलप्रमाणे

Semester	Course 1	Course 2	OE	VSC/ SEC	AEC/IKS	FP/OJT
Sem. V	Major IX (2) Major X (2) Major Practical V (4)	Major II Elective (2) Major II Elective Practical (2)	OE V (2)	VSC II (2) Practical	AEC III English (2)	On Job Training (OJT) – (4)
Sem. VI	Major XI (2) Major XII (2) Major Practical VI (4)	Major Elective II - (4)	---	VSC III (2) Practical SEC III (2) (Practical/Theory) Major Specific	AEC IV English (2) IKS (2) Major Specific	Field Project (FP) – (2)

SHIVAJI UNIVERSITY, KOLHAPUR

NEP-2020 (2.0): Credit Framework for UG(B. Sc.) Programme under Faculty of Science and Technology

SEM (Level)	COURSES			OE	VSC/SEC	AEC/VEC/IKS	OJT/FP/CEP /CC/RP	Total Credits	Degree/Cum. Cr. MEME
	Course-1	Course-2	Course-3						
SEMI (4.5)	DSC-I(2) DSC-II(2) DSC P-I(2)	DSC-I(2) DSC-II(2) DSC P-I(2)	DSC-I(2) DSC-II(2) DSC P-I(2)	OE-1(2) (T/P)		IKS-I(2)		22	UG Certificate 44
SEMI (4.5)	DSC-III(2) DSC-IV(2) DSC P-II(2)	DSC-III(2) DSC-IV(2) DSC P-II(2)	DSC-III(2) DSC-IV(2) DSC P-II(2)	OE-2(2) (T/P)		VEC-I(2) (Democracy, Election and Constitution)		22	
Credits	8(T)+4(P)=12	8(T)+4(P)=12	8(T)+4(P)=12	2+2=4 (T/P)	--	2+2=4	--	44	Exit Option:4 credits NSOF/Internship/Skill courses
SEMIII (5.0)	MAJOR Major V(2) Major VI(2) Major P III(2) 6	--	MINOR Minor V(2) Minor VI(2) Minor P III(2) 6	OE-3(2) (T/P)	VSC I(2) (P) (Major specific) SEC I(2) (T/P)	AEC-I(2) (English)	CC-I(2)	22	UG Diploma 88
SEMIV (5.0)	Major VII(2) Major VIII(2) Major P IV(2)	--	Minor VII(2) Minor VIII(2) Minor P IV(2)	OE-4(2) (T/P)	SEC-II(2) (T/P)	AEC-II(2) (English) VEC-II(2) (Environmental studies)	CEP-I(2)	2 22	
Credits	8(T)+4(P)=12		8(T)+4(P)=12	2+2=4(T/P)	4(T/P)+2(P)=6	2+4=6	2+2=4	44	Exit Option:4 credits NSOF/Internship/Skill courses
SEM V (5.5)	Major IX(2) Major X(2) Major P V(4)	Major I (ELEC)(2) Major P-I (ELEC)(2)	-	OE-5(2) (T/P)	VSC II(2) (Major specific)(P)	AEC III(2) (English)	OJT (04)	22	UG Degree 132
SEMVI (5.5)	Major XI(2) Major XII(2) Major P VI(4)	Major II (ELEC)(2) Major P-II(2) (ELEC)	-		VSC III(2) (Major specific)(P) SEC III(2) (T/P)	AEC IV(2) (English) IKS 2 (Major specific) (2)	FP-(02)	22	
Credits	8(T)+8(P)=16	4(T)+4(P)=8	-	2(T/P)	2(T/P)+4(P)=6	4+2=6	4+2=6	44	
Total Credits	40+20=60			24	12	16	10	132	Exit Option

SEM VII (6.0)	Major -XIII(4) Major -XIV(4) Major (P)-VII(4) Major (P) - VIII(2)	MAJOR III (4) (ELEC)	RM-I(4)	-	-	-	-	-	22	UG Honours Degree 176
SEM VIII (6.0)	Major -XV(4) Major -XVI(4) Major (P) - IX(4) Major (P) - X(2)	MAJOR IV (4) (ELEC)	-	-	-	-	OJT(04)	22		
Credits	16(T)+12(P)=28	8(T)	4	-	-	-	04	44		
Total Credits	68+28=96		28	10	12	16	14	176		Exit Option
SEM VII (6.0)	Major -XIII (4) Major -XIV (4) Major(P)-VII (2)	MAJOR (4) (ELEC)	RM-I (4)	-			RP-4	22		UG Honours with Research Degree 176
SEM VIII (6.0)	Major -XV (4) Major -XVI (4) Major (P)-VIII (2)	MAJOR (4) (ELEC)		-			RP-8	22		
Credits	16(T)+4(P)=20	8(T)	4	-	-	-	12	44		
Total Credits	60+28=88		28	10	12	16	22	176		

Note:

- University may decide to offer maximum of three subjects (Courses) in the first year. The student may select one subject out of combination of three subjects (Courses), (which a student has chosen in the first year) as a MAJOR subject (Course) and one subject (Course) as MINOR Subject in the second year. Thereby it is inferred that the remaining third subject (Course) shall stand discontinued.
- **DSC:** Discipline Specific Course
- **MAJOR:** Mandatory /Elective
- **MINOR:** Course may be from different disciplines of same faculty of DSC Major
- **OE (Open Elective):** Elective courses/Open Elective to be chosen compulsorily from faculty other than that of the Major.
- **VSC/ SEC:** Vocational Skill Courses (MAJOR related)/ Skill Enhancement Courses
- **AEC/ VEC / IKS:** Ability Enhancement Courses (English, Modern Indian Language)/Value Education Courses (Sem. II - Democracy, Elections & Indian Constitution, (DEC) Sem. IV – Environmental Studies (EVS)/ Indian Knowledge System (Generic & Specific))
- **OJT/FP/ RP/CEP/ICC:** On-Job Training (Internship/Apprenticeship) / Field Project (Major related)/ Research Projects (Major related) Community Engagement (Major related)/ Co-Curricular courses(CC) such as Health & Wellness, Yoga Education, Sport, and Fitness, Cultural activities, NSS/NCC and Fine /applied/visual/performing Arts / Vivek Vahini etc.

● प्रथम वर्ष वाणिज्य (B.Com. Part I)

सत्र १ व २ (NEP - 2020)

Course / Subjects			OE	VSC/SEC	AEC/IKS/ VEC	CC/ CEP
Business Administration	Accountancy	Business Economics		Insurance Skills		
				Communication and Soft Skills		
Select three courses/subjects from above						

● द्वितीय वर्ष वाणिज्य (B.Com. Part II)

सत्र ३ व ४ (NEP - 2020)

Major	Minor	OE	VSC/SEC	AEC/IKS/VEC	CC/CEP
Accountancy III	Business				
Accountancy IV	Economics				

● तृतीय वर्ष वाणिज्य (B.Com. Part III)

सत्र ५ व ६

Major Subjects - Accountancy

B. Com. II मध्ये जो Major विषय होता तोच विषय B. Com. III मध्ये Major विषय राहिल.

Minor Subjects – Business Economics

वरील Minor विषयातील एक विषय निवडावा लागेल.

B. Com. III मध्ये Semester V साठी २२ आणि Semester VI साठी २२ असे एकूण ४४ Credits आहेत. त्याची रचना खालीलप्रमाणे

Semester	Course 1	Course 2	Course 3	OE	FP/OJT
Semester V	Major VII (4) Major VIII (4) Major IX (2)	Major Elective I -(4)	Minor – III (4)	OE (2)	Field Project (FP) – (2)
Semester VI	Major X (4) Major XI (4) Major XII (2)	Major Elective II - (4)	Minor – IV (4)	---	On Job Training (OJT) – (4)

SHIVAJI UNIVERSITY, KOLHAPUR

NEP-2020 (2.0): Credit Framework for UG (B. Com.) Programmes under Faculty of Commerce and Management

SEM (Level)	COURSES				OE	VSC, SEC	AEC, VEC, IKS	OJT, FP, CEP, CC, RP	Total Credits	Degree /Cum. Cr. MEME
	Course-1	Course-2	Course-3							
SEM I (4.5)	DSC-I (4)	DSC-I (4)	DSC-I (4)		OE-I (2)	SEC-I(2)	AEC-I (2) IKS (2) Generic	CC (2)	22	UG Certificate 44 [Exit Option: 4 credits NSQF/Skill courses/ Internship]
SEM II (4.5)	DSC-II (4)	DSC-II (4)	DSC-II (4)		OE-II (2)	SEC-II (2)	AEC-II (2) VEC-I (2) (DEIC)	CEP (2)	22	
Credits	8	8	8		4	4	8	4	44	
	4+4=8	4+4=8	4+4=8		2+2=4	2+2=4	2+2+2+2=8	2+2=4		
	Mandatory	Major	Minor							
		Electives								
SEM III (5.0)	Major-III (4) Major-IV (4)	--	Minor-I (4)		OE-III (2)	SEC-III (2) VSC-I (2)	AEC-III (2) IKS (2) Specific	--	22	UG Diploma 88 [Exit Option: 4 credits NSQF/Skill courses/ Internship]
SEM IV (5.0)	Major-V (4) Major-VI (4)	--	Minor-II (4)		OE-IV (2)	SEC-IV (2) VSC-II (2)	AEC-IV (2) VEC-II (2) (Evs.)	--	22	
Credits	16	--	8		4	8	8	--	44	
	4+4+4+4=16	--	4+4=8		2+2=4	2+2+2+2=8	2+2+2+2=8	--		
SEM V (5.5)	Major-VII (4) Major-VIII (4) Major-IX (2)	Major E-I (4)	Minor-III (4)		OE-V(2)	--	--	FP (2)	22	UG Degree 132
SEM VI (5.5)	Major-X (4) Major-XI (4) Major-XII (2)	Major E-II (4)	Minor-IV (4)		--	--	--	OJT(4)	22	
Credits	20	8	8		2	--	--	6	44	
	4+4+2+4+4+2 =20	4+4=8	4+4=8		2	--	--	2+4=6		
Total Credits	60		24		10	12	16	10	132	

SEM VII (6.0)	Major-XIII (4) Major-XIV (4) Major-XV (4) Major-XVI (2)	Major E-III (4)	RM (4)	-	-	-	22	Four Year Bachelor Degree (Honours) 176
SEM VIII (6.0)	Major-XVII (4) Major-XVIII (4) Major-XIX (4) Major-XX (2)	Major E-IV (4)	-	-	-	OJT (4)	22	
Credits	28 4+4+4+2+4+4 +4+2= 28	8 4+4=8	4 4	-	-	4	44	
Total Credits	96	28	10	12	16	14	176	
SEM VII (6.0)	Major-XIII (4) Major-XIV (4) Major-XV (2)	Major E-III (4)	RM (4)	-	-	RP-I (4)	22	Four Year Bachelor Degree (Research) 176
SEM VIII (6.0)	Major-XVI (4) Major-XVII (4) Major-XVIII (2)	Major E-IV (4)	-	-	-	RP-II (8)	22	
Credits	20	8	4	-	-	12	44	
Total Credits	88	28	10	12	16	22	176	

Note:

- University may decide to offer maximum of three subjects (Courses) in the first year. The student may select one subject out of combination of three subjects (Courses), (which a student has chosen in the first year) as a MAJOR subject (Course) and one subject (Course) as MINOR Subject in the second year.
- Thereby it is inferred that the remaining third subject (Course) shall stand discontinued from Second Year onwards.
- DSC: Discipline Specific Course
- MAJOR: Mandatory / Elective
- MINOR: Course may be from different disciplines of same faculty of DSC Major
- OE (Open Elective): Elective courses/Open Elective to be chosen compulsorily from faculty other than that of the Major.
- VSC/ SEC: Vocational Skill Courses (MAJOR related)/ Skill Enhancement Courses
- AEC/ VEC / IKS: Ability Enhancement Courses (English, Modern Indian Language)/Value Education Courses/ Indian Knowledge System (Generic & Specific))
- OJT/FP/ RP/CEP/CC: On-Job Training (Internship/Apprenticeship) / Field Project (Major related)/ Research Projects (Major related) Community Engagement (Major related)/ Co-Curricular courses (CC) such as Health & Wellness, Yoga Education, Sport, and Fitness, Cultural activities, NSS/NCC and Fine /applied/visual/performing Arts / Vivek Vahini etc.
- VEC-I will include (i) Democracy and Election and (ii) Indian Constitution and VEC-II will include Environment Science/ Studies.

- * बी.ए., बी.कॉम., व बी.एस्सी. भाग ३ च्या सर्व विद्यार्थीनीनी आपल्या विषयाशी संबंधित खालीलपैकी एक प्रमाणपत्र कोर्स निवडणे अनिवार्य आहे
- * बी.ए., बी.कॉम., आणि बी.एस्सी.भाग ३ च्या सर्व विद्यार्थीनीनी आपल्या विभागाने सूचविलेला SWAYAM/MOOC हा ऑनलाईन कोर्स पूर्ण करणे अनिवार्य आहे.

A) Skill Oriented Courses

Sr. No.	Department	Skill Oriented Courses
1	Physics	Maintenance and repairs of Electrical
2	Chemistry	Preparation of Household Chemicals
3	Botany	Identification of Medicinal & Aromatic Plants
4	Zoology	Vermicomposting
5	Microbiology	Milk Microbiology
6	Marathi	मुद्रीत शोधन
7	Hindi	सरल हिंदी
8	English	Pragmatic English
9	Commerce	Salesman Training
10	History & Geography	Travel & Tourism
11	Physical Education	Yoga

**National Education Policy 2020 (NEP 2020)
Key Terms of NEP**

Major: Main Subject of Graduation

DSC: Discipline Specific Course

OE: Open Elective

VSC: Vocational Skill Course

VEC: Value Education Courses (Environmental Science)

IKS: Indian Knowledge System

IDC: Interdisciplinary Course

MIL: Modern Indian Language

FP: Field Projects

CEP: Community Engagement Practice

CC: Co-Curricular Courses (Sport/NSS/Culture)

RP: Research Project

T : Theory

Minor: Subsidiary Subjects

DSE: Discipline Specific Elective

EC: Skill Enhancement Course

AEC: Ability Enhancement Course

MDC: Multidisciplinary Course

OJT: On Job Training

P: Practical

NEP - 2020

पदव्युत्तर अभ्यासक्रम

विना अनुदानित

- प्रथम वर्ष एम.ए. (मराठी) M.A. (Marathi) Part I (NEP - 2020)
सत्र पहिले : Paper I ते IV सत्र दुसरे : Paper V ते VIII
- द्वितीय वर्ष एम.ए. (मराठी) M.A. (Marathi) Part II (NEP - 2020)
सत्र तिसरे : Paper IX ते XII सत्र चौथे : Paper XIII ते XVI

M.A. I (Marathi) 2026-27

Structure of Programme

Credit Distribution structure for with Multiple Entry and Exit Options M.A.I

Sem. I	Major with course code (credits)	Electives (Choose one)	RM	OJT/FP
	Mandatory			
	भाषिकअधिकाराची हजे (Credit 4)	लोकविद्याआणिलोकसंस्कृती (Credit 4)	संशोधनशास्त्र (Credit 4)	
	विशेषसाहित्यकृत्यांअध्यास (Credit 4)	आंतरभारतीयसाहित्याअध्यास (४)		
	आधुनिकमराठीवाङ्मयाचा इतिहास (स्वातंत्र्यपूर्वकाळ) (Credit 4)	आधुनिकभाषाविज्ञान (४) सर्जनशीललेखनाचेव्यवस्थापन (४)		
		भाषांतरमीमांसा (४) बालसाहित्य (४)		
	साहित्यआणिलितकला (Credit 2)	वैचारिकसाहित्य (४) लोकप्रियसाहित्य (४)		
		मराठीभाषेचीपूर्वल्पे (४)		
Sem. II	साहित्यप्रकारांचाभूषणविचार (Credit 4)	लोकविद्याआणिलोकसंस्कृती (Credit 4)		OJT - On Job Training (Internship, Apprenticeship /FP (Field Project) (Credit 4)
		आधुनिकभाषाविज्ञान (४) सर्जनशीललेखनाचेव्यवस्थापन (४)		
	विशेषसाहित्यकृत्यांअध्यास (Credit 4)	लोकविद्याआणिलोकसंस्कृती (Credit 4)		
	आधुनिकमराठीवाङ्मयाचा इतिहास (स्वातंत्र्यपूर्वकाळ) (Credit 4)	भाषांतरमीमांसा (४)		
	साहित्यआणिलेखनशास्त्र (Credit 4)	बालसाहित्य (४) वैचारिकसाहित्य (४) लोकप्रियसाहित्य (४)		
		मराठीभाषेचीपूर्वल्पे (४)		

**M.A. II (Marathi) 2026-27
Sem.III**

Discipline Specific Core Courses	
समाजभाषाविज्ञान (Credit 4)	
समीक्षितसिद्धान्त आणि उपयोग (Credit 4)	
Discipline Specific Elective Courses	
वाङ्मयीनसंस्कृती (४)	प्रभावअभ्यास (४)
बोलीअभ्यास (४)	संस्कृतीअभ्यास (४)
	ग्रंथप्रकाशनआनिसंपादन (४)
Skill Enhancement compulsory courses	
ब्लॉगलेखन (Credit 2)	तौलनिकअभ्यास (४)
	ग्रंथ इतिहास (४)

Sem. IV

Discipline Specific Core Courses	
समाजभाषाविज्ञान(Credit 4)	
मराठीसमीक्षितसिद्धान्त(Credit 4)	
Discipline Specific Elective Courses	
वाङ्मयीनसंस्कृती (४)	प्रभावअभ्यास (४)
बोलीअभ्यास (४)	संस्कृतीअभ्यास (४)
	ग्रंथप्रकाशनआनिसंपादन (४)
Skill Enhancement compulsory courses	
पथनाटयलेखन(Credit 2)	तौलनिकअभ्यास (४)
	ग्रंथ इतिहास (४)

- प्रथम वर्ष एम.एस्सी. (वनस्पती शास्त्र) M.Sc. (Botany) Part I (NEP - 2020)
सत्र पहिले : Paper I ते IV सत्र दुसरे : Paper V ते VIII
- द्वितीय वर्ष एम.एस्सी. (वनस्पती शास्त्र) M.Sc. (Botany) Part II (NEP 2020)
सत्र तिसरे : Paper IX ते XII सत्र चौथे : Paper XIII ते XVI

M.Sc I Botany

SEMESTER - I

Sr. No.	Course	Course Code	Unique code	Title	Nature
1.	Major Mandatory	MMT - 101	MSU0325MML908G1	Biology and Diversity of Algae, Fungi and Bryophytes	Theory
		MMT - 102	MSU0325MML908G2	Biology and Diversity of Pteridophytes, Gymnosperms and Palaeobotany	Theory
		MMT - 103	MSU0325MML908G3	Tools and Technique	Theory
		MMPR - 104	MSU0325MMP908G1	Practical - I	Practical
		MMPR - 105	MSU0325MMP908G2	Practical - II	Practical
2.	Research Methodology	MET - 106.4	MSU0325MEL908G4	Mycology and Plant Pathology: Taxonomy of Fungi	Theory
		MEPR-107.4	MSU0325MEP908G4	Mycology and Plant Pathology: Taxonomy of Fungi	Practical
		RM - 108	MSU0325RML908G	Research Methodology in Botany	Theory

SEMESTER - II

Sr. No.	Course	Course Code	Unique Code	Title	Nature
3.	Major Mandatory	MMT - 201	MSU0325MML908H1	Angiosperm Systematics	Theory
		MMT - 202	MSU0325MML908H2	Cell and Molecular Biology	Theory
		MMT - 203	MSU0325MML908H3	Structure, Development and Reproduction of Plants	Theory
		MMPR - 204	MSU0325MMP908H1	Practical - III	Practical
		MMPR - 205	MSU0325MMP908H2	Practical - IV	Practical
		MET - 206.4	MSU0325MEL908H4	Mycology and Plant Pathology: Integrated Disease Management	Theory
		MEPR - 207.4	MSU0325MEP908H4	Mycology and Plant Pathology: Integrated Disease Management	Practical
4.	On Job Training / Field Project	OJT/FP - 208	MSU0325FPP908H	On Job Training / Field Project	Practical

M. Sc. II, Botany

SEMESTER III

Sr. No.	Course	Course Code	Unique Code	Title	Nature
1.	Major Mandatory	MMT – 301	MSU0325MML90811	Cytogenetics and Crop Improvement	Theory
		MMT – 302	MSU0325MML90812	Biotechnology and Genetic Engineering	Theory
		MMT – 303	MSU0325MML90813	Plant Ecology and Evolution	Theory
		MIMPR – 304	MSU0325MMP90811	Practical – V	Practical
		MIMPR – 305	MSU0325MMP90812	Practical – VI	Practical
		MET – 306.4	MSU0325MEL90814	Mycology and Plant Pathology: Defense Mechanism and Genetics of Host Pathogen Interaction	Theory
2.	Research Project	MEPR – 307.4	MSU0325MEP90814	Mycology and Plant Pathology: Defense Mechanism and Genetics of Host Pathogen Interaction	Practical
		RP – 308	MSU0325RPP9081	Research Project	Practical

SEMESTER IV

Sr. No.	Course	Course Code	Unique Code	Title	Nature
3.	Major Mandatory	MMT – 401	MSU0325MML908J1	Plant Physiology and Metabolism	Theory
		MMT – 402	MSU0325MML908J2	Plant Pathology	Theory
		MIMPR – 403	MSU0325MMP908J1	Practical - VII	Practical
		MIMPR – 404	MSU0325MMP908J2	Practical - VIII	Practical
		MET – 405.4	MSU0325MEL908J4	Mycology and Plant Pathology: Industrial Mycology	Theory
		MEPR – 406.4	MSU0325MEP908J4	Mycology and Plant Pathology: Industrial Mycology	Practical
4.	Research Project	RP – 407	MSU0325RPP908J	Research Project	Practical

Matoshri Bayabai Shripatrao Kadam Mahavidyalaya, Kadegaon

● Fee Chart (UG) ●

Sr. No.	Fee	Uni. Fee Head	Scholarship Student's Fee						Paying Students Fee					
			B.A./ B.Com I	B.A./ B.Com II	B.A./ B.Com III	B.Sc.I	B.Sc.II	B.Sc.III	B.A./ B.Com I	B.A./ B.Com II	B.A./ B.Com III	B.Sc.I	B.Sc.II	B.Sc.III
University Fee														
1	Admission Fee	-	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
2	Tuition Fee	-	0	0	0	0	0	0	800	800	800	800	800	800
3	Library fee	-	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
4	Gymkhana fee	-	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150
5	Extra-Curricular fee	-	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15
6	Pro-reta fee	A.41.R.1	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50
7	YUVAK M.Nidhi	A.48.R.2	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75
8	Lead College	(A.2R.10)	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25
9	I Card	-	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50
10	Laboratory fee	-	0	0	0	125	125	125	0	0	0	125	125	125
11	Ashwamegh fee	A.41-R.5	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40
12	Development fee	-	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150
13	EMERGENCY FUND STUDENT ACCIDENT/	E.4.R.115	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20
14	Apatkalin Nidhi/ EMERGENCY FUND	E.3R313.1	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
15	UNLYOUTH HOSTEL NIDHI -E.4R.110	E.4R.110	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50
16	Insurance	-	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50
17	E-seva-E.4R.11	E.4R.11	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50
18	Env mental fee	-	0	255	0	0	255	0	0	255	0	0	255	0
19	N.S.S	E.4R.88	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
20	Self Fin.Unit	-	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25
21	Eligibility fee	(A.1.R.33)	75	0	0	75	0	0	75	0	0	75	0	0
22	VIDYARTHI KALYAN NIDHI	E.3R.49	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
23	Sanskritik Fee	-	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
24	Other	-	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25
Total			1180	1360	1105	1305	1485	1230	1980	2160	1905	2105	2285	2030
Deposit														
1	Caution Money	-	20	0	0	20	0	0	20	0	0	20	0	0
2	Library fee	-	15	0	0	15	0	0	15	0	0	15	0	0
3	Lab. Deposit	-	0	0	0	20	0	0	0	0	0	20	0	0
Total			35	0	0	55	0	0	35	0	0	55	0	0
Total Grantable Fee			1215	1360	1105	1360	1485	1230	2015	2160	1905	2160	2285	2030
DEV.FEE														
1	Gathering fee	-	250	250	250	250	250	250	250	250	250	250	250	250
2	College Exam fee	-	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500
3	Magazine fee	-	250	250	250	250	250	250	250	250	250	250	250	250
4	Student Activiti fee	-	250	250	250	250	250	250	250	250	250	250	250	250
5	Library Borrow Carad	-	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30
Total			1280	1280	1280	1280	1280	1280	1280	1280	1280	1280	1280	1280
Grand Total Fee			2495	2640	2385	2640	2765	2510	3295	3440	3185	3440	3565	3310

विद्यापीठाच्या परिपत्रकानुसार फी मध्ये काही बदल होऊ शकतात.

Matoshri Bayabai Shripatrao Kadam Mahavidyalaya, Kadegaon

● Fee Chart (PG) ●

Sr.No.	Fee	Uni. Fee Head	PAYING STUDENT			
			M.Sc.I	M.Sc.II	M.A.I	M.A.II
1	Admission Fee		10	10	10	10
2	Tuition Fee		30000	30000	7700	7700
3	Library fee		100	100	100	100
4	Gymkhana fee		150	150	150	150
5	Development fee		150	150	150	150
6	I Card		100	100	100	100
7	Extra curriculam		15	15	15	15
8	E-seva	E.4R.11	50	50	50	50
9	Magazine fee		100	100	100	100
10	Student Aid Fund		10	10	10	10
11	Pro-rata fee	A.41.R.1	50	50	50	50
12	Yuvak Mahostav Nidhi	A.48.R.2	75	75	75	75
13	Ashwmegh fee	A.41-R.5	40	40	40	40
14	Apatkalin Nidhi/ EMERGENCY FUND	E.3R313.1	10	10	10	10
15	UNI.YOUTH HOSTEL NIDHI	E.4R.110	50	50	50	50
16	VIDYARTHI KALYAN NIDHI	E.3R.49	100	100	100	100
17	Emergency Fund	E.3R313.1	20	20	20	20
18	Lead College	(A.2R.10)	25	25	25	25
19	Eligibilit fee	(A.1.R.33)	50	0	50	0
20	Environmental fee		50	50	50	50
21	Student Insurance	E.4R.88	50	50	50	50
22	Flag day		10	10	10	10
23	Self Fin. Unit		25	25	25	25
24	Medical fee		100	100	100	100
25	Laboraory fee		9000	9000	0	0
26	Sanskrutik fee		100	100	100	100
27	Other					
Total			40440	40390	9140	9090

विद्यापीठाच्या परिपत्रकानुसार फी मध्ये काही बदल होऊ शकतात.

महाविद्यालयातील प्रवेशाबाबत

- प्रवेश अर्जासोबत खालील प्रमाणपत्र देणे आवश्यक आहे.
बी.ए./बी.एस्सी./बी.कॉम. भाग १ आणि एम्.ए. (मराठी), एम्.एस्सी. (वनस्पतीशास्त्र) साठी प्रवेश घेताना खालील गोष्टीची पूर्तता करावी.
  - १) १२ वीचे मूळ गुणपत्रक व त्याच्या दोन सत्यप्रती
  - २) पात्रता प्रमाणपत्रासाठी स्वतंत्र अर्ज भरून द्यावा.
  - ३) शाळा/महाविद्यालय सोडलेचा दाखला (मूळप्रत) किंवा शाळा/महाविद्यालय सोडल्याचा दाखला मिळणेसाठी अर्ज भरून द्यावा.
  - ४) आधार कार्डाची झेरॉक्स प्रत. ५) पासपोर्ट साईजचे ५ रंगित फोटो.
  - ६) मतदान कार्डची झेरॉक्स प्रत. ७) आपला राष्ट्रीयकृत बँकेतील बचत खाते नंबर प्रवेशावेळी देणे बंधनकारक आहे.
- शिवाजी विद्यापीठाकडून पात्रता प्रमाणपत्र (इलिजिबीलिटी सर्टिफिकेट) मिळेपर्यंत या महाविद्यालयातील प्रवेश तात्पुरता आहे असे मानले जाईल.
- शिवाजी विद्यापीठाव्यतिरिक्त अन्य विद्यापीठाशी संलग्न असलेल्या महाविद्यालयातील विद्यार्थिनीने या महाविद्यालयात प्रवेश घेतला तर स्थलांतर दाखला (मायग्रेसन सर्टिफिकेट) व महाविद्यालय सोडल्याचा दाखला (टी.सी.) आणणे आवश्यक आहे.
- भाग २ व ३ वर्गात इतर विद्यापीठातून प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थिनीने रु. ३०००/- भरून शिवाजी विद्यापीठाची समकक्ष चाचणी पात्रता परीक्षा देणे आवश्यक आहे.
- शिवाजी विद्यापीठाशी संलग्न असलेल्या अन्य कोणत्याही महाविद्यालयात प्रवेश घेतल्यास त्यांनी पूर्वीच्या महाविद्यालयातून कॉलेज बदलल्याचा दाखला (टी.सी.)आणणे आवश्यक आहे
- Students from Foreign Colleges should submit the following certificates through Shivaji University, Kolhapur.
  - 1) Eligibility Certificate
  - 2) Student - visa and Passport
  - 3) Marklists of previous exams.
  - 4) Character Certificate
- No Admisson will be entertained unless the above said conditions are fulfilled.
- माहिती पत्रकातील प्रवेश अर्जातील सर्व माहिती अचूक भरणे आवश्यक आहे.

प्रवेश रद्द करणे, रिफंड

ज्या विद्यार्थिनीस महाविद्यालयातील प्रवेश रद्द करण्याचा असेल तिने प्रवेश घेतलेल्या तारखेपासून पंधरा दिवसांचे आत ठराविक नमुना अर्जाने लेखी कळवावे व तशी लेखी अनुमती प्राचार्याकडून मिळवावी. (त्याशिवाय प्रवेश रद्द समजला जाणार नाही.) तशी अनुमती मिळाल्यास प्रवेश फी व व विद्यार्थिनी सहाय्य निर्धीची रक्कम वजा जाता इतर रक्कम परत केली जाईल. पंधरा दिवसानंतर प्रवेश रद्द करणाऱ्यांना अनामत (डिपॉझिट) रकमेखेरीज कोणतीही रक्कम परत केली जाणार नाही. रक्कम परतीच्या वेळी विद्यार्थिनींनी भरलेल्या रकमेच्या पावत्या देणे आवश्यक आहे.

प्रवेश रद्द करणारी विद्यार्थिनी जर फी सवलतीसाठी अर्ज करणारी असेल किंवा तिने अर्ज केला असल्यास तिला प्रथम सत्राची पूर्ण फी भरावी लागेल.

कॉलेजमधील प्रवेश रद्द झाल्यापासून सहा महिन्यापर्यंतच रिफंड अर्ज केल्यास डिपॉझिट परत मिळेल. त्यानंतर डिपॉझिटची मागणी करता येणार नाही.

● **अध्ययन / अध्यापन सत्रे** ●
(पदवी व पदवीत्तर अभ्यासक्रम)

प्रथम सत्र : 11/06/2026 to 05/11/2026

द्वितीय सत्र : 23/11/2026 to 30/04/2027

शिष्यवृत्त्या व फी सवलती

आर्थिकदृष्ट्या मागासलेल्या विद्यार्थिनींसाठी तसेच प्राथमिक शिक्षकांच्या, स्वातंत्र्य सैनिकांच्या, माजी सैनिकांच्या व जवानांच्या तसेच मागासवर्गीय विद्यार्थिनींसाठी मिळणाऱ्या सर्व शिष्यवृत्त्या व फी सवलती आमच्या महाविद्यालयामध्ये आहेत. तसेच राष्ट्रीय शिष्यवृत्तीही आमच्या महाविद्यालयामध्ये मिळेल. वरील सर्व शिष्यवृत्त्या व फी सवलती मिळण्यासाठी विहित नमुन्यातील अर्ज योग्य त्यावेळी बिनचूक भरून कार्यालयाकडे देणे आवश्यक आहे.

List of Scholarships 2026 - 27

1	Shivaji University, Kolhapur	Shivaji University Merit Scholarship
2	Z.P Sangli	PTC Scholarship
	offline	STC Scholarship
		Ex-Serviceman Scholarship
3	Social Justice and Special Assistance Department	Government of India Post-Matric Scholarship
	Online -www.mahadbtmahait.gov.in	Post-Matric Tuition Fee and Examination Fee (Freeship)
		Maintenance Allowance for student Studying in professional courses
		Rajarshri Chhatrapati Shahu Maharaj Merit Scholarship
		Post-Matric Scholarship for persons with disability
		Vocational Training Fee reimbursement for the students belonging to Scheduled Caste category Students
4	Tribal Development Department	Post Matric Scholarship Scheme (Government Of India)
	Online - www.mahadbtmahait.gov.in	Tuition Fee & Exam Fee for Tribal Students (Freeship)
		Vocational Education Fee Reimbursement
		Vocational Education Maintenance Allowance
		Vocational Training Fee reimbursement for the students belonging to Scheduled Tribe Category
5	OBC, SEBC, VJNT & SBC Welfare Department	Post Matric Scholarship to VJNT Studen
	Online - www.mahadbtmahait.gov.in	Tuition Fees and Examination Fees to VJNT Students

		Payment of Maintenance Allowance to VJNT and SBC Students Studying in Professional Courses and Living in Hostel Attached to Professional Colleges
		Rajarshi Chhatrapati Shahu Maharaj Merit Scholarship for students studying in 11th & 12th standard of VJNT & SBC category
		Post Matric Scholarship to OBC Students
		Post Matric Scholarship to SBC Students
		Tuition Fees and Examination Fees to OBC Students
		Tuition Fees and Examination Fees to SBC Students
		Vocational Training Fee reimbursement for the OBC, SEBC, VJNT & SBC Welfare Department students
6	Directorate of Higher Education	Rajarshi Chhatrapati Shahu Maharaj Shikshan Shulkh Shishyavrutti Scheme
	Online - www.mahadbtmahait.gov.in	Assistance to Meritorious Students scholarship - Junior Level
		Eklavya Scholarship
		State Government Open Merit Scholarship
		Scholarship to Meritorious students possessing Mathematics /Physics
		Government Vidyaniketan Scholarship
		State Government Daxshina Adhichatra Scholarship
		Government Research Adhichatra
		Jawaharlal Nehru University Scholarship
		Assistance to Meritorious Students scholarship - Senior Level
		Dr. Punjabrao Deshmukh Vasatigruh Nirvah Bhatta Yojna (DHE)
7	Central Sector Scholarship (National Scholarship Portal)	Central Sector Scheme of Scholarship for College and University Students
	Online - National Scholarship Portal https://scholarships.gov.in/	Minority Post Matric Scholarship
8	Bharati Vidyapeeth Pune	Dr. Patangrao Kadam Merit Scholarship

❖ विद्यार्थिनी / पालकांना सूचना ❖

- पालकांनी आपल्या पाल्यास या महाविद्यालयात दाखल करण्यापूर्वी हे माहितीपत्रक पूर्णपणे वाचून घ्यावे.
- प्रवेश अर्ज भरून व फी भरून विद्यार्थिनीस प्रवेश मिळाला असे होत नाही. याबाबत पालकांनी स्वतः खात्री करावी.
- प्रवेश अर्ज व त्यास लागणाऱ्या योग्य त्या कागदपत्रांची पूर्तता केली किंवा नाही याची पालकांनी स्वतः खात्री करावी.
- पालकांनी महाविद्यालयात वरचेवर येऊन आपल्या पाल्याबाबत व तिच्या अभ्यास प्रगतीबाबत विचारपूस करावी.
- एकदा निवडलेल्या विषयातील बदल प्राचार्यांच्या परवानगेशिवाय परस्पर करू नये. विषयात बदल मान्य झाल्यास प्रवेश अर्जावर तशी नोंद करावी.
- महाविद्यालयात प्रवेश घेतल्यावर प्रत्येक विद्यार्थिनीने आपले ओळखपत्र सोबत बाळगणे आवश्यक असून प्राचार्यांनी अथवा कार्यालयाकडून मागणी करता विद्यार्थिनीस ते सादर करावे लागेल.
- विद्यार्थिनींची वर्गातील व कॉलेजच्या परीसरातील वर्तणुक शिस्तबध्द असणे आवश्यक आहे.
- सत्र मान्यतेसाठी विद्यार्थिनींची वर्गातील नियमित व वेळेवर उपस्थिती तसेच इतर सर्व शैक्षणिक उपक्रमातील उपस्थिती विचारात घेतली जाईल. कामाच्या दिवसांच्या किमान ७५% हजेरी भरणे आवश्यक आहे.
- जर काही कारणास्तव विद्यार्थिनीस अनुपस्थित रहावयाचे असल्यास त्याबाबत प्राचार्यांची मंजूरी घ्यावी लागेल.
- प्रत्येक विद्यार्थिनीने नोटीसबोर्डावरील सूचना काळजीपूर्वक वाचाव्यात. वाचण्याच्या निष्काळजीपणामुळे विद्यार्थिनीचे काही नुसकान झाल्यास महाविद्यालय जबाबदार रहाणार नाही.
- विद्यार्थिनींनी आपापली वाहने पार्किंगच्या ठिकाणी आपल्या जबाबदारीवर लावावीत. इतर ठिकाणी लावलेली वाहने जप्त केली जातील.
- विद्यार्थिनींच्या राहण्याच्या पत्त्यात बदल झाल्यास तो त्वरीत कार्यालयात लेखी कळवावा.
- विद्यार्थिनींनी व्याख्याने नसताना परिसरात भटकण्याऐवजी अभ्यासासाठी ग्रंथालयाचा उपयोग करावा.
- सर्व शिस्तीच्या नियमांचे पालन करणे प्रत्येक विद्यार्थिनीवर बंधनकारक आहे. बेशिस्त विद्यार्थिनीस महाविद्यालयातून काढून टाकण्यात येईल.
- महाविद्यालय व वसतिगृहाच्या आवारात धुम्रपान, नशापान करणे व अमली पदार्थांचे सेवन करणे अथवा जवळ बाळगण्यास सक्त मनाई आहे.
- आवश्यकतेनुसार विच्छेदन कक्ष, प्रयोगशाळा व वर्गखोली इत्यादी ठिकाणी वापरावयाचा युनिफॉर्म / अॅप्रन विद्यार्थिनीवर बंधनकारक आहे.

- प्रवेश अर्ज व त्यासोबत दिलेली कागदपत्रे तसेच महाविद्यालयात विद्यार्थिनीने वेळोवेळी पुरविलेली माहिती असत्य व चुकीची असल्यास तिचा प्रवेश रद्द समजून भरलेली फी ची रक्कम जप्त केली जाईल.
- विद्यार्थिनींना प्राचार्यांच्या पूर्व परवानगीशिवाय प्रसिध्दी माध्यमे आणि संघटना यांच्याशी संपर्क साधता येणार नाही.
- महाविद्यालयाची मालमत्ता, इमारत, फर्निचर, प्रयोगशाळा साहित्य, क्रीडा साहित्य काळजीपूर्वक वापरणे ही विद्यार्थिनींची जबाबदारी आहे
- प्रत्येक विद्यार्थिनींची राष्ट्रीय सण (१५ ऑगस्ट, २६ जानेवारी इ.) सांस्कृतिक कार्यक्रम, वार्षिक स्नेहसंमेलन, व्याख्याने इ. कार्यक्रमास उपस्थिती आवश्यक आहे.
- महाविद्यालयाने केलेले नियम व अटी विद्यार्थिनीस बंधनकारक राहतील. विद्यार्थिनीस विद्यापीठाच्या परीक्षेस बसण्यापूर्वी सर्व फी, प्रयोग नोंदवह्या, प्रकल्प आणि नेमून दिलेली कामे यांची पूर्तता करावी लागेल.
- ज्या विद्यार्थिनी शासनाच्या कायद्याविरुद्ध व देशद्रोही कृत्यामध्ये भाग घेताना आढळतील त्यांना कोणतीही पूर्वसूचना न देता महाविद्यालयातून काढून टाकण्याचा पूर्ण अधिकार प्राचार्यांना राहिल.
- महाविद्यालय व वसतीगृहाच्या परिसरात रॅगिंग करण्यास सक्त मनाई आहे. दोषी विद्यार्थिनींवर शासनाच्या नियमाप्रमाणे कारवाई केली जाईल.
- महाविद्यालयात आणि परिसरात विद्यार्थिनींना मोबाईलचा वापर करता येणार नाही.
- महाविद्यालय इमारतीत व परिसरात स्वच्छता राहिल याबाबतीत विद्यार्थिनीनी दक्ष राहून सहकार्य करणे आवश्यक आहे.

❖ INSTRUCTIONS TO THE STUDENTS ❖

1. Every student should see the complete syllabus prescribed for the concerned course and take note of all rules and regulations.
2. Attendance of minimum 75% is essential.
3. Students shall follow all the rules and regulations of the University and College there of.
4. The facility to complete another degree through distance mode(externally) is available for every academic year.
5. The results of the university examinations are available at 12525 for B.S.N.L., Landline and Mobile holders. The students can obtain printed copy of their statement of marks from University Website, which can be used for the purpose of verification of marks and to obtain the Xerox copy of assessed answer book.
6. Students can avail the facility of revaluation after getting a Xerox copy of the assessed answer book or verification of the marks.

7. The students having confidence to have change in result due to verification or revaluation can take provisional admission subject to confirmation of change in result due to verification or revaluation.
8. The rules and regulations are available at the University website, www.unishivaji.ac.in / important, frequently referred rules are sent to the colleges in the printed booklet forms prepared by the four sections of the University.
9. Students should complete all requirements of the course in due course of time.
10. Students should use only blue ink for all examination works except where permission otherwise permitted to use the other ink is given.
11. The present intake for the certified courses of B.A., B.Com. and B.Sc. is 120 students per division.
12. The above mentioned courses are grantable courses and the tuition fee for these courses is for B.A. Rs. 800/- tuition fee, B.Com. Rs. 800/- and B.Sc. Rs. 800/- respectively. In addition laboratory fee Rs. 125/- for B.Sc. course only. The fees for professional courses shall be applicable as per fixed by Shulka Nirdharan Samittee or University.
13. Examination calender for the University Examination is to be declared in the first week for complet year and student should verify the same and if there is any change needed student should communicate it within fifteen days.
14. Separate certificate will be issued by the University for additional course, if that course is started through proper procedure.
15. University is not responsible for any loss or otherwise if a student takes admission to any course other than those approved by University.
16. Every student must possess the necessary student Identity Card issued by college.
17. Every Student should be a member of Student Insurance Scheme.
18. Money/Cash should be sent to University through DD payable to Finance & Accounts Officer Shivaji University, Kolhapur.
19. Take benefit of C.O.Courses/ Lead college Scheme activities.
20. The students, parents, citizens shall visit the University website www.unishivaji.ac.in for details of the same.

❖ SALIENT FEATURES OF COLLEGE ❖

- Ranked 99th at National level, 10th at State Level and 2nd in Affiliated Shivaji University by NIRF, Central Govt. India.
- 'A' Grade Accreditation by NAAC.
- Consistency in the best quality results in University Exams.
- Highly qualified and experienced faculty.
- Excellent infrastructural facilities.
- Three storeyed huge buildings with scenic beauty
- Well equipped recognized research labs for P.G., M.Phil and Ph. D. Courses.
- Well furnished library with 29685 No. of books, 18 journals, periodicals along with e-journals, e-books.
- Well facilitated indoor and outdoor sports complex having 400 mtrs 8 laned track, Multistage Gym and advanced unique indoor stadium.
- Wi-Fi enabled Campus, digitalized office and library.
- Well equipped, adequate science labs with a seperate computer laboratory.
- Well furnished girls' hostels accommodating 500 students.
- University, State, National and International level workshops, Seminars and conferences are organised every year.
- Zonal, Interzonal, University, State, National level sports and cultural activities are conducted every year.
- Well equiped Auditorium cum conference hall.
- Hygenic well furnished canteen.

PROMINENT COMMITTEES FOR CURRICULAR AND CO-CURRICULAR ACTIVITIES

1. Internal Quality Assurance Cell
2. Academic Committee
3. Examination Committee
4. Grievance Redressal Cell
5. Gymkhana and Students' Council
6. N.S.S. Committee
7. Anti Ragging Committee
8. B.C. Cell
9. Internal Complaint Committee
10. Vivek - Vahini
11. Alumni Association
12. Science Association
13. Commerce Association
14. Research Committee
15. Career Guidance, Counselling and
16. Ladies Association
Placement Cell
17. Earn and Learn Schem
18. NEP Cell
19. Student Development Cell

Details of Teaching Faculty 2026 -2027

Sr. No	Name of Teaching Faculty	Qualification	Subjects	Designation	Teaching Experience
1	Prin. Dr. D G Kanse	M. Sc. M. Phil. Ph. D	Chemistry	Principal	35
2	Prof. (Dr.) M M Ghatage	M. Sc. M. Phil. Ph. D	Botany	Professor	33
3	Prof. (Dr.) C E Patil	M Sc. Ph. D	Physics	Professor	32
4	Smt. S B Mohite	B. A., M. P Ed.	Physical Education	Physical Director	33
5	Dr. N V Gaikwad	MA NET Ph D.	Geography	Associate Professor	16
6	Dr. M K Mali	M. A., B. Ed. NET, SET, Ph. D.	English	Associate Professor	16
7	Mr. S S Shinde	M Sc	Microbiology	Assistant Professor	31
8	Mrs. U A Patil	M. A., M. Lib.	Librarian	Librarian	31
9	Dr. V B Awale	M Sc Ph. D	Botany	Assistant Professor	6
10	Dr. Smt S A Mali	M. A., M.Phil., Ph. D	Marathi	Assistant Professor	6
11	Dr. V V Naik	M. Sc. M. Phil. Ph. D	Botany	Assistant Professor	6
12	Mr. A L More	M Sc SET	Chemistry	Assistant Professor	6
13	Dr. S R Londhe	M Sc Ph. D	Zoology	Assistant Professor	6
14	Mr. J V Kuwar	M. Sc., NET, SET	Microbiology	Assistant Professor	6
15	Mr. Y C Dhulgand	M. Sc. SET	Physics	Assistant Professor	6
16	Mr. A L Shinde	M. Com., NET, SET	Commerce	Assistant Professor	6
17	Dr. M B Kumbhar	M. A., M. Phil., Ph. D. SET	Hindi	Assistant Professor	6
18	Dr. R N Deshmukh	M Sc Ph. D	Chemistry	Assistant Professor	6
19	Dr. Smt. M S Mohite	M. A., M Ed., SET, Ph. D.	English	Assistant Professor	1
20	Mr. J P Vidhate	M. Sc. NET	Chemistry	Assistant Professor	1

**No. of Seats approved in respect of each course or programs
2026 -2027**

Name of Program	Intake Capacity		Minimum Qualification
	Grantable	Non Grantable	
B.A. Part - I	120	--	12 th Pass or its equivalent
B.Com. Part - I	120	--	
B.Sc. Part – I	120	--	
M.A. Part - I	-	50	B.A. (Marathi)
M.Sc. Part - I	-	20	B.Sc. (Botany)

Prohibition of Ragging and Rules of Discipline: Stop Ragging on Campus.

In view of the directions of the Hon'ble Supreme Court dated 8-5-2009 and in Consideration of the determination of the central government and the University Grants Commission ragging is strictly prohibited. Issued in public interest by Ministry of Human Resource Development, Department of Higher Education, and Government of India.

1. *Join the Campaign to make our campus ragging free.*
2. *Ragging is a criminal offence and lowers Standard of Education*
3. *Ragging in any form is punishable and student may be expelled from college.*

Types of Ragging with Terms of Punishments.

- A) Verbal Ragging:** 1) Mental Harassment 2) Discomfort
3) Unacceptable personal Questions 4) Forcing for Dance and singing
Punishment: One year imprisonment / fine or both
- B) Severe Verbal Ragging:** 1) Mental Harassment 2) Discomfort 3) Act forces to junior to withdraw from
Punishment: Seven years rigorous imprisonment with fine.
- C) Physical Ragging:** 1) Physical injury 2) Beating 3) Torturing with hot / electrified devices.
Punishment: Seven years rigorous imprisonment with fine.
- D) Sexual Ragging:** 1) The act which damages sexual dignity of the student.
Punishment: Seven years rigorous imprisonment with fine.

As a Preventive measure, all the existing students, fresher and their parents/guardians shall submit an undertaking in the prescribed form in the beginning of the academic session itself failing which the concerned student will not allowed to attend classes until He / she and his / her parents / guardians submit the said undertaking.

All the students are advised to abide by the instructions scrupulously to ensure a healthy academic atmosphere and make it a ragging free campus.

Affiliation Certificate

SHIVAJI UNIVERSITY, KOLHAPUR

Sr. No. **№ 007542**

CERTIFICATE

This is to certify that University approval is given to **Matoshri Bayabai Shripatrao Kadam Kanya Mahavidyalaya, Kadegaon, Tal. Kadegaon, Dist. Sangli** to conduct the following courses for the academic year 2024-25.

Faculty of Humanities, Commerce & Management and Science & Technology

B.A. I Grant in aid Division-1 Permanent Affiliation
Govt. Recent Approval - युकेएफ/१०९३/६०९४/विशि-२, दि. ११/०८/१९९३.
University Approval - संलग्नता/टी.२/फा-१६९/३९६९, दि. ०३/०८/२००९.
Compulsory - इंग्रजी, मराठी, हिंदी, सांस्कृतिक मेथड.
Optional - मराठी, इंग्रजी, हिंदी, समाजशास्त्र, अर्थशास्त्र, इतिहास, भूगोल, शा. शिक्षण.

B.A. II Grant in aid Division-1 Permanent Affiliation
Govt. Approval - युकेएफ/२०९२/५९८३/विशि-२, दि. १५/१२/१९९२.
University Approval - संलग्नता/टी.२/फा-१६९/३९६९, दि. ०३/०८/२००९.
Compulsory - इंग्रजी, I.D.S.- सहकार, एच.एस.आर.एम.
Optional - मराठी, इंग्रजी, हिंदी, समाजशास्त्र, अर्थशास्त्र, इतिहास, भूगोल.

B.A. III Grant in aid Division-1 Permanent Affiliation
Govt. Approval - युकेएफ/१०९३/६०९४/विशि-२, दि. ११/०८/१९९३.
University Approval - संलग्नता/टी.२/फा-१६९/३९६९, दि. ०३/०८/२००९.
Compulsory - इंग्रजी.
Optional/Special - मराठी, इंग्रजी, हिंदी, अर्थशास्त्र, इतिहास.

B.Com. I Grant in aid Division-1 Permanent Affiliation
Govt. Approval - युकेएफ/१०९३/६०९४/विशि-२, दि. ११/०८/१९९३.
University Approval - संलग्नता/टी.२/फा-१६९/३९६९, दि. ०३/०८/२००९.
Compulsory - विज्ञानेस कॅम्प्युनिकेशन-I (इंग्रजी आवश्यक), प्रिन्सीपल ऑफ विज्ञानेस मॅनेजमेंट, फायनान्सियल अकाउंटिंग, विज्ञानेस इकॉनॉमिक्स-I.
Optional - प्रिन्सीपल ऑफ मार्केटिंग, इन्शुरन्स.

B.Com. II Grant in aid Division-1 Permanent Affiliation
Govt. Approval - युकेएफ/२०९२/५९८३/विशि-२, दि. १५/१२/१९९२.
University Approval - संलग्नता/टी.२/फा-१६९/३९६९, दि. ०३/०८/२००९.
Compulsory - विज्ञानेस कॅम्प्युनिकेशन-II (इंग्रजी आवश्यक), विज्ञानेस इकॉनॉमिक्स-II, को.ओप.अकाउंटिंग, फंडामेंटल ऑफ इंटरप्रिन्शरिप, विज्ञानेस स्टॅटिस्टिक्स, मनी अण्ड फायनान्सियल सिस्टीम.

 Registrar,
 Shivaji University,
 Kolhapur

Affiliation Certificate

SHIVAJI UNIVERSITY, KOLHAPUR

Sr. No. **№ 005985**

 2

B.Com. III Grant in aid Division-1 Permanent Affiliation

Govt. Approval - युकेएफ/१०९२/९२/वि/५११५/विशि-२, दि.१७/०७/१९९२.

University Approval - संलग्नता/टी.२/फा-१६९/३९६९, दि.०३/०८/२००१.

Compulsory - विज्ञानेस इन्व्हायनमेंट, को.ऑप.डेव्हलपमेंट, विज्ञानेस रेग्युलेटरी प्रेमवर्क, मॉडर्न मॅनेजमेंट प्रॅक्टिस.

Optional - अॅडव्हानस अकॉटनसी पेपर १ व २.

B.Sc. I Grant in aid Division-1 Permanent Affiliation

Govt. Approval - युकेएफ/१०९३/६०९४/विशि-२, दि.११/०८/१९९३.

University Approval - संलग्नता/टी.२/फा-१६९/३९६९, दि.०३/०८/२००१.

Compulsory - इंग्रजी.

Optional - भौतिकशास्त्र, रसायनशास्त्र, वनस्पतीशास्त्र, प्राणिशास्त्र, गणित, सुक्ष्मजीवशास्त्र.

B.Sc. II Grant in aid Division-1 Permanent Affiliation

Govt. Approval - युकेएफ/२०९२/५५८३/विशि-२, दि.१५/१२/१९९२.

University Approval - संलग्नता/टी.२/फा-१६९/३९६९, दि.०३/०८/२००१.

Optional - भौतिकशास्त्र, रसायनशास्त्र, वनस्पतीशास्त्र, प्राणिशास्त्र, गणित, सुक्ष्मजीवशास्त्र.

B.Sc. III Grant in aid Division-1 Permanent Affiliation

Govt. Approval - युकेएफ/१०९२/९२/वि/५११५/विशि-२, दि. १७/०७/१९९२.

University Approval - संलग्नता/टी.२/फा-१६९/३९६९, दि.०३/०८/२००१.

Compulsory - इंग्रजी.

Optional/Special - भौतिकशास्त्र, रसायनशास्त्र, वनस्पतीशास्त्र, सुक्ष्मजीवशास्त्र.

M.A. I & II Permanent Non Grant Intake - 50

Govt. Approval - एनजीसी २०१६/(१०२/१६)/मशि-४, दिनांक ०४ जुलै, २०१६.

University Recent Approval - शिवाजीवि/संलग्नता/टी-२/एसआरएस/वि.प.वि.क्र.२ दि २६.०६.२०२३/६६९ दि ०३.०७.२०२३.

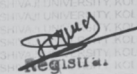
Subject - मराठी

M.Sc. I & II Permanent Non Grant Intake - 20

Govt. Approval - एनजीसी २०१६/(१०२/१६)/मशि-४, दिनांक ०४ जुलै, २०१६.

University Recent Approval - शिवाजीवि/संलग्नता/टी-२/एसआरएस/वि.प.वि.क्र.२ दि २६.०६.२०२३/६६९ दि ०३.०७.२०२३.

Subject - वनस्पतीशास्त्र

Regisr. a.
Shivaji University,
Kolhapur

Affiliation Certificate

SHIVAJI UNIVERSITY, KOLHAPUR

Sr. No. **005986**

3

Carrier Oriented Courses - UGC Grant

UGC Approval - F-No.1-1/(62/2012)/(COC), Dt. 22 July, 2013.

University Approval - संलग्नता/टी-२/एमकेके/वि.प.वि.क्र.१८४/दि.०४.२०१८/४९९९,
दि. २८ मे, २०१८.

Course - 1) Certificate Course in Catering Technology.
2) Certificate Course in Fashion Designing.

B.A. II, B.Com. II & B.Sc. II

University Circular - SU/BOS/Env.-Sy1/Dhawan/11594/11125, Dtd.16 March, 2005.

Compulsory - पर्यावरणअभ्यास.

Courses Under Distance Education Centre - B.A., B.Com., M.A., M.Com.

* * *

Place : KOLHAPUR

Date : 27 JUN 2024

No - 1622

Shivaji
Registrar
Shivaji University
Kolhapur

Information about Schemes for Students implemented by Shivaji University Kolhapur

१. शिवाजी विद्यापीठ प्रोत्साहनपर क्रीडा शिष्यवृत्ती योजना
लिंक :- <https://www.unishivaji.ac.in/uploads/dptsports/2025/March/12-mar/sports-scholarship.pdf>
२. कल्याण निधी योजना.
लिंक :- https://www.unishivaji.ac.in/uploads/student/2023/Kalyan%20Nidhi%202022_All.pdf
३. वैद्यकीय अपघात मदत निधी योजना.
लिंक :- <https://www.unishivaji.ac.in/uploads/student/2021/Student%20Accident%20Scheme.pdf>
४. Research Sensitization Scheme
लिंक :- <https://www.unishivaji.ac.in/uploads/admission/2022/award%20Scholarship%20Prize%20information/RESEARCH%20SENSITIZATION/F%20RESEARCH%20SENSITIZATION.pdf>
५. शिवाजी विद्यापीठ संलग्न महाविद्यालयीन नियतकालिक स्पर्धा (सन्मान चिन्हे व व्यक्तीगत पारितोषिके)
लिंक :- <https://www.unishivaji.ac.in/uploads/bcud/2024/APRIL/PG-SEMINAR/महाविद्यालयीन नियतकालिक स्पर्धा 2023-2024.p>
६. Baroda Achievers Award
लिंक :- <https://www.unishivaji.ac.in/uploads/admission/2024/september/PG-Admission/2-sept/Baroda %20Prize %202024.pdf>
७. दि प्रेसिडेंट ऑफ इंडिया मेडल फॉर जनरल प्रोफिशियंसी, शिवाजी विद्यापीठ.
लिंक :- <https://www.unishivaji.ac.in/uploads/admission/2024/JUNE/1106/2024%20-2025%20President%20of%20India%20award.pdf>
८. शिवाजी विद्यापीठ मेरिट स्कॉलरशिप
लिंक :- <https://www.unishivaji.ac.in/uploads/admission/2022/award%20Scholarship%20Prize%20information/SHIVAJI%20UNIVERSITY%20MERIT%20SCHOLARSHIP/A%20SHIVAJI%20UNIVERSITY%20MERIT%20SCHOLARSHIP.pdf>
९. Main Reading Room Facility for students of UPSC,NET/SET/CA/CS/ICWA Banking.
लिंक :- <https://www.unishivaji.ac.in/uploads/library/Membership/Main%20Reading%20Application %20Format%20NEW.pdf>
१०. Walk in Users/Reference Facility.
लिंक :- <https://www.unishivaji.ac.in/library/Membership-and-Reading-Facilities>
११. युवक महोत्सव.
लिंक :- <https://www.unishivaji.ac.in/uploads/student/2024/August/DSW-Dept/22-aug/youthfestival%2024-25.pdf>

भारती विद्यापीठ, पुणे-३०

मध्यवर्ती कार्यालय पुणे

भारती विद्यापीठ भवन

लालबहादूर शास्त्री मार्ग, पुणे-४११०३०. फोन : (०२०)२४३२५७०१, २४३२५५१० फॅक्स : +९१ २० २४३३९१२१

विभागीय कार्यालये

मुंबई

वैनगंगा वरळीसागर को-ऑप. हौसिंग सोसायटी, फ्लॅट नं. ९०२, भारती विद्यापीठ शैक्षणिक संकुल, सेक्टर-३, सी.बी.डी. बेलापूर, नवी मुंबई -१४
वरळी सीफेस, मुंबई-४०००१८. फोन : (०२०)२४९४४४६५ फोन : (०२०) २७५७१५०५, २७५७२१३१, २७५७११२२

सोलापूर

भारती विद्यापीठ शैक्षणिक संकुल, विजापूर रोड, सोलापूर-४१३००४
फोन : (०२१७) २६११३५३, २२२८२०३

सांगली

भारती विद्यापीठ भवन, राजवाडा चौक, सांगली -४१६४१६.

नवी दिल्ली

ए-४, रोहटक रोड, (ऑर्डनन्स डेपो समोर), राष्ट्रीय महामार्ग क्र. १०, पश्चिम विहार कॉलनी
नवी दिल्ली-११००६३ फोन - २५२८४३९६, २५२७८४४६, २५२८५८०८ फॅक्स : (०११) २५२८६४४२

शैक्षणिक केंद्रे

►पुणे ►नवी दिल्ली ► कोल्हापूर ► कराड ► सातारा (पांचगणी) ► नवी मुंबई ► सांगली ► सोलापूर ► जव्हार ► जत

Bharati Vidyapeeth : Management Council

Dr. Patangrao Kadam

President

Dr. Indrajeet Mohite

Vice President

Mr. Anandrao Patil

Executive President

Dr. Vishwajeet Kadam

Secretary

Mrs. Vijaymala Kadam

Chairperson, LMC
School Committees

Mr. V. B. Mhetre

Jt. Secretary

Dr. K. D. Jadhav

Jt. Secretary

Dr. M.S. Sagare

Jt. Secretary

Mr. Mohanrao Kadam

Local Advisor

भारती विद्यापीठ

: मध्यवर्ती कार्यालय :

भारती विद्यापीठ भवन, लालबहादूर शास्त्री मार्ग, पुणे - ४११ ०३०.
फोन : २४३२५७०१, २४३२२२७९ फॅक्स : (०२०) २४३२९१२१

: शैक्षणिक केंद्रे :

□ पुणे □ नवी मुंबई □ नवी दिल्ली □ पांचगणी □ सातारा □ सांगली
□ कडेगाव □ कराड □ कोल्हापूर □ सोलापूर □ रायगड □ जव्हार

भारती विद्यापीठ अभिमत विश्वविद्यालय

- श्रेष्ठतर अ+ दर्जा प्रदान करून नॅकने गौरविले (तृतीय आवर्तन) २०१७.
- भारत सरकार मनुष्यबळ विकास विभागाने “अ’ दर्जाचे विद्यापीठ’ म्हणून सन्मानित केले.
- नॅककडून प्रथम मूल्यांकनात (२००४) व पुनर्मूल्यांकनात (२०११) प्रतिष्ठेचा ‘अ’ दर्जा प्राप्त झालेले.

: मध्यवर्ती कार्यालय :

भारती विद्यापीठ भवन, लालबहादूर शास्त्री मार्ग, पुणे - ४११ ०३०.
फोन : २४३२५७०१, २४३२२२७९ फॅक्स : (०२०) २४३२९१२१

: शैक्षणिक केंद्रे :

□ पुणे □ नवी मुंबई □ नवी दिल्ली □ सांगली □ कराड □ कोल्हापूर □ सोलापूर

: विद्याशाखा :

- कला ● विज्ञान ● वाणिज्य ● अभियांत्रिकी ● वैद्यकीय ● दंतचिकित्सा ● व्यवस्थापन ● औषधनिर्माण शास्त्र
- आयुर्वेद ● होमिओपॅथी ● नर्सिंग ● हॉटेल व्यवस्थापन ● विधि ● सामाजिकशास्त्रे ● समाज कार्य
- वास्तुरचनाशास्त्र ● पर्यावरणशास्त्र ● शारीरिक शिक्षण ● कला (आर्ट) ● कृषी ● जैविक तंत्रज्ञान ● फोटोग्राफी

संशोधन संस्था	:	०३
महाविद्यालये	:	५०
तंत्रनिकेतने	:	०८
कनिष्ठ महाविद्यालये	:	१५
प्राथमिक शाळा + माध्यमिक विद्यालये (मराठी)	:	४०
पूर्व-प्राथमिक शाळा + प्राथमिक शाळा (इंग्रजी)	:	२०
बालविकास मंदीर	:	०४
पब्लिक स्कूल	:	०१
आदिवासी विकास आश्रम शाळा	:	०१
औद्योगिक तंत्रशिक्षण संस्था (मुलींची)	:	०१
विविध विभाग	:	१७

एकूण : १६०

: इतर संलग्न संस्था :

- भारती विद्यापीठ इंग्रजी-गणित परीक्षा विभाग ● भारती विद्यापीठाचा भारती प्रिंटिंग प्रेस ● भारती सहकारी बँक लि., पुणे ● भारती मध्यवर्ती सहकारी ग्राहक भांडार लि., पुणे ● सोनहिरा सहकारी साखर कारखाना लि., वांगी, कडेगाव, जि. सांगली ● सागेश्वर सहकारी सूत गिरणी मर्या., कडेगाव, जि. सांगली ● कृष्णा-वेरळा सह. सूत गिरणी मर्या., कुंडल-पलूस, जि. सांगली ● सौ. विजयमाला पतंगराव कदम महिला औद्योगिक सहकारी संस्था मर्या., कडेगाव, जि. सांगली ● म. गांधी हॉस्पिटल अँड रिसर्च सेंटर, पुणे ● भारती विद्यापीठ मेडिकल फौंडेशन ● भारती हॉस्पिटल अँड रिसर्च सेंटर ● आय बँक ● मोबाईल हेल्थ केअर युनिट अँड अँब्युलन्स ● फौंडेशन फॉर रूरल डेव्हलपमेंट ● भारती विद्यापीठ क्रीडा प्रतिष्ठान ● भारती विद्यापीठ कला अकादमी ● सोनहिरा दूध उत्पादक व कृषिपूरक उद्योग सह. संघ लि., कडेगाव (सांगली) ● सोनहिरा सहकारी कुक्कुटपालन संस्था मर्यादित, कडेगाव जि. सांगली